

ประโยค ๑ - ๒
แปล มคอเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อถกทิวส์ ราชา อุปริปาสาทะ จิโต อนุตรวีธี โอลอกขมาโน
 “อนาถปิณฑิกสุส จูพอนาถปิณฑิกสุส วิสาขาย สุปุปวาสาชาติ เอเตสฺ เคเห
 ภคตทิจจตุถาย คจจนฺเต อนนทสทฺเส ภิภุช ทิสฺวา “กหํ อยฺยา คจจนฺตํ
 ปุจฺจิตฺวา, “เทว อนาถปิณฑิกสุส เคเห นิจฺจภคตสลาภคตคิลานภคตาทีนํ
 อตุถาย เทวสิกํ เทว ภิภุชสทฺसानิ คจจนฺติ, จูพอนาถปิณฑิกสุส เคหํ
 ปณฺจสตา ภิภุช นิจฺจํ คจจนฺติ, ตถา วิสาขาย, ตถา สุปุปวาสาชาติ วุตฺเต, สยฺปิ
 ภิภุชสงฺฆํ อุปฏฺฐหิตฺกาโม วิหารํ คนฺตฺวา ภิภุชสทฺเสน สทฺธี สคฺคารํ
 นิมนฺเตตฺวา สคฺคทาหํ สทฺคตา ทานํ ทตฺวา สคฺคเม ทิวเส สคฺคารํ วนฺตฺติตฺวา
 “ภนฺเต ปณฺจหิ เม ภิภุชสทฺเท สทฺธี นิพทฺธํ ภิภุชํ คณฺหตฺวา อิทํ “มหาราช
 พุทฺธา นาม เอกภฺตฺวาน นิพทฺธํ ภิภุชํ น คณฺหนฺติ, พหุ พุทฺธานํ อากมฺมํ
 ปจฺจาตีสนฺตํ ๑ “เตนหิ เอกํ ภิภุชํ นิพทฺธํ เปเสตฺวา ๑ สคฺคตา อานนฺตฺเตรสฺส
 ภารมกาสิ ๑

แปล โดยอรรถ

๒. ราชา “ภิกขุสงฺฆเ อากเต, ปคฺตํ คเหควา อิเม นาม ปรีวิสฺสูติ อวิจาเรควา สคฺคาหํ สยเมว ปรีวิสฺสูวา อฏฺฐเม ทิวเส วิกฺขิตฺโต ปปณฺจํ อกาสิ ฯ ราชกุเล จ นาม อนาณคฺคา อาสนานิ ปณฺญาเปควา ภิกฺขุ นิสีทาเปควา ปรีวิสฺสูํ น ลกฺขณฺติ ฯ ภิกฺขุ “น มยฺ อธิ จาตุํ สกฺขิสฺสูสมาติ พหู ปกฺกมฺมฺสู ฯ ราชา ทฺติยทิวเสปี ปมฺชฺชิ ฯ ทฺติยทิวเสปี พหู ปกฺกมฺมฺสู ฯ ตฺติยทิวเสปี ปมฺชฺชิ ฯ ตทา อานนฺทุคฺคเเรํ เอกกเมว จเปควา อวเสสา ปกฺกมฺมฺสู ฯ

ปฺญณฺวนฺดา นาม การณฺวสิกา โหณฺติ กุลานํ ปสาทํ รกฺขณฺติ ฯ ตตฺถาคตฺตฺส จ “สารีปฺคฺคคฺคเโร มหาโมคฺคคฺคเโรติ เทว อคฺคสาวกา, “เขมา อุปลวณฺณาติ เทว อคฺคสาวิกา, อุปาสเกสุ “จิตฺโต คหปติ หตฺถโก อาพวโกติ เทว อคฺคสาวกา, อุปาสิกาสุ “เวฬุคณฺฐกฺกิ นนฺทมาตา ชุชฺชตฺตราติ เทว อคฺคสาวิกา; อิติ อิเม อฏฺฐ ชเน อาทิ กควา จานนฺตรปฺคฺคา สพฺเพปี สาวกา เอกเทเสน ทสนฺนํ ปารมฺมฺนิ ปูริตคฺคา มหาปฺญณา อภินิหารสมฺปนฺนาฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ครั้นภายหลัง ณ วันหนึ่ง อ.พระราชา ประทับยืนอยู่แล้ว ในเบื้องบนแห่งปราสาท ทรงแลดูอยู่ ซึ่งระหว่างแห่งถนน ทอดพระเนตรเห็นแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. ผู้มีพนักมิชหนึ่ง ผู้ไปอยู่ เพื่อประโยชน์แก่กิจด้วยกัต ในเรือนของชน ท. เหล่านี้ คือ ของมหาเศรษฐีชื่อว่าอนาถบิณฑิกะ ของเศรษฐีชื่อว่า จูพอนาถบิณฑิกะ ของมหาอุบาสิกาชื่อว่าวิสาขา ของอุบาสิกาชื่อว่าสุปปวาสา ตรีสถามแล้วว่า อ.พระผู้เป็นเจ้า ท. ย่อมไป ในที่ไหน ดังนี้ ครั้นเมื่อคำว่า ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ อ.พนักแห่งภิกษุ ท. สอง ย่อมไป ในเรือน ของมหาเศรษฐีชื่อว่าอนาถบิณฑิกะ ทุก ๆ วัน เพื่อประโยชน์แก่กัต ท. มีนิตยกัต สลากกัต และคิลานกัตเป็นต้น อ.ภิกษุ ท. มีร้อยห้าเป็นประมาณ ย่อมไป สู่เรือน ของเศรษฐีชื่อว่าจูพอนาถบิณฑิกะ ตลอดกาลเป็นนิตย์ อ.เหมือนอย่างนั้น คือว่า อ.ภิกษุ ท. มีร้อยห้าเป็นประมาณ ย่อมไป สู่เรือน ของมหาอุบาสิกาชื่อว่าวิสาขา ตลอดกาลเป็นนิตย์ อ.เหมือนอย่างนั้น คือว่า อ.ภิกษุ ท. มีร้อยห้าเป็นประมาณ ย่อมไป สู่เรือน ของอุบาสิกาชื่อว่าสุปปวาสา ตลอดกาลเป็นนิตย์ ดังนี้ อันราชบุรุษ กราบทูลแล้ว เป็นผู้ใคร่เพื่ออันบำรุง ซึ่งหมู่แห่งภิกษุ แม้เอง เป็น เสด็จไปแล้ว สู่วิหาร ทรงนิมนต์แล้ว ซึ่งพระศาสดา กับ ด้วยพนักแห่งภิกษุ ทรงถวายแล้ว ซึ่งทาน ด้วยพระหัตถ์ ของพระองค์ ตลอดวันเจ็ด ถวายบังคมแล้ว ซึ่งพระศาสดา ในวันที่ ๘ กราบทูลแล้วว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.พระองค์ กับด้วยร้อยแห่งภิกษุ ท. ห้า ของจงทรงรับ ซึ่งภิกษา ของหม่อมฉัน เนื่องนิตย์ ดังนี้ ฯ อ.พระศาสดา ตรีสแล้วว่า คุณก่อนมหาบพิตร ชื่อ อ.พระพุทฺธเจ้า ท. ย่อมไม่ทรงรับ ซึ่งภิกษา ในที่แห่งเดียวเนื่องนิตย์ อ.ชน ท. มาก ย่อมหวังเฉพาะ ซึ่งการเสด็จมา ของพระพุทฺธเจ้า ท. ดังนี้ ฯ อ.พระราชา กราบทูลแล้วว่า

ถ้าอย่างนั้น อ.พระองค์ ของจงส่งไป ซึ่งภิกษุ รูปหนึ่ง เนื่องนิตยฺ ดังนี้ ฯ
 อ.พระศาสดา ได้ทรงกระทำแล้ว ให้เป็นภาระ ของพระเถระชื่อว่าอานนทฺ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. พระราชาไม่ทรงจัดไว้ว่า “เมื่อภิกษุสงฆ์มาแล้ว ชื่อว่าชนเหล่านี้
 รับบาตรแล้ว จงอังคาส” ทรงอังคาส ด้วยพระองค์เองเท่านั้น ตลอด ๗ วัน
 ในวันที่ ๘ ทรงลืมนำไป จึงได้ทรงกระทำให้นั่งช้าแล้ว ฯ ก็อันธรรมาใน
 ราชตระกูล ชนทั้งหลาย ที่พระราชามิได้ทรงสั่งไว้ ย่อมไม่ได้เพื่ออุปาสนะ
 ทั้งหมด นิมนต์เหล่าภิกษุให้นั่งแล้วอังคาส ฯ ภิกษุทั้งหลาย คิดว่า พวกเรา
 ไม่สามารถเพื่อยับยั้งอยู่ได้ในที่นี้ จำนวนมากหลีกไป ฯ พระราชา ทรงลืมนำ
 แม้ในวันที่ ๒ ฯ แม้ในวันที่ ๒ ภิกษุเป็นอันมาก ก็พากันหลีกไป ฯ ถึงในวันที่
 ๓ พระราชา ก็ทรงลืมนำ ฯ ในกาลนั้น ยกเว้นพระอานนทเถระองค์เดียวเท่านั้น
 เหล่าภิกษุที่เหลือ พากันหลีกไปแล้ว ฯ

ธรรมาภิกษุทั้งหลายผู้มีบุญ ย่อมเป็นผู้เป็นไปในอำนาจแห่งเหตุ
 จึงรักษาความเลื่อมใสแห่งตระกูล ทั้งหมดไว้ได้ ฯ ก็ สาวกของพระตถาคต
 แม้ทั้งหมด ผู้ได้รับฐานันดร ตั้งต้นแต่ชนทั้ง ๘ เหล่านี้ คือพระอัครสาวก
 ๒ องค์ คือ พระสารีบุตรเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระอัครสาวิกา
 ๒ องค์ คือ พระเถรีชื่อว่าเขมา พระเถรีชื่อว่าอุบลวรรณา บรรดาอุบาสก
 ทั้งหมด อุบาสกผู้เป็นอัครสาวก ๒ คน คือ จิตตคฤหบดี หัตถกอุบาสก
 ชาวเมืองอาฬวี บรรดาอุบาสิกาทั้งหลาย อุบาสิกาผู้เป็นอัครสาวิกา ๒ คน
 คือ มารดาของนันทมาณพ ชื่อเวฬุกันฎกิ อุบาสิกาชื่อว่าบุชชุตรา เป็นผู้มีบุญมาก
 สมบูรณ์ด้วยอภิหาร เพราะความเป็นผู้ได้บำเพ็ญบารมีทั้ง ๑๐ โดยเอกเทศ ฯ